

אשכולות פואטיקה כתב העת

גיליון 5 א' אפריל 2023 | ניסן התשפ"ג

אשכולות
פואטיקה

שירה עברית לעם

חג שמח,

אנו מביאים בפניכם את גיליון פסח של כתב העת של 'אשכולות פואטיקה' ובו יצירות מובחרות של משוררים ומשוררות בנושא שינויים. בגיליון זה מספר שירי ביכורים של משוררים שזה להם פרסום ראשון של יצירתם.

יציאת מצרים, אותה אנו מציינים בחג הפסח, מסמלת שינוי מוכון בתולדות עם ישראל ובגיבושו מאוסף של יחידים לעם. כמעט כל אחד מגיבורי הסיפור עבר לאורך פרקי ספר שמות שינויים מהותיים בחייו, בתפקידו הציבורי ובעמדותיו האישיות.

שינוי הוא מרכיב הקיים בחיינו מרגע צאתנו לאוויר העולם ועד רגע הסתלקותנו ממנו. חלק מהשינויים נובעים מבחירה וחלקם נכפים עלינו, אך לכולם עלינו להסתגל ולבחור את מסלול חיינו בעקבות השינוי ואת החותם שיתיר בנו השינוי.

בגיליון המובא בפניכם תוכלו להציץ לרגעים של שינוי בחיי משוררים ומשוררות, להתבונן דרך עיניהם בשינויים בהם הם חוזים מחוצה להם וללוות אותם בדרך.

לשמחתנו הרבה הקול קורא שהוצאנו נגע ברבים ורבות מכם וקיבלנו מאות יצירות של משוררים ומשוררות ולכולם רצינו לתת בית בגיליונות של אשכולות פואטיקה. לאור זאת, החלטנו להוציא השנה שני גיליונות, אשר יפורסמו בערב חג ראשון ובערב חג שני.

גיליון זה, כקודמיו, רואה אור באתר 'אשכולות פואטיקה' - בית לשירה עברית וליצירה'. עוד באשכולות פואטיקה, מפגשים חודשיים לשיח על מגוון נושאי כתיבה ולהקראת שירה, תערוכות, הרצאות, סדנאות ומופעי שירה לקהל הרחב בספריות, בתי תרבות, ברים מקומיים ועוד. ל"אשכולות פואטיקה" הוצאה לאור המציעה הדרכה, עריכה ופרסום של ספרי שירה.

תודה רבה לחברי מערכת 'אשכולות פואטיקה' - כתב העת: נופר בר, רם הרשטין, אושרה יצחקי, תמרה אור, אתי אדווה צדוק, נילי קלינגר ושי מדמון

קריאה נעימה,

שוקי גוטמן,

משורר, יזם תרבות ומו"ל, עורך ומייסד 'אשכולות פואטיקה'

[/https://eshkolot-poetica.co.il](https://eshkolot-poetica.co.il)

משתתפי כתב העת:

ווביט וורקו
ורדה אליעזר
ורדה שפין גרוס
חגית קופפר צ'רקה
חן קפלן
טל רייכרט
ענבר ברגמן
ערן אופיר טורנר
צביה גולן
פופינקה
רם הרשטין
יצחק גוילי
מיכל דורון

לימור עזריה
עדה רוזן גל
הרצל חקק
רפאלה ורדי
שולה ברנע
אורית סרן
עמרי אברך
שירלי אברמי
ענבל אשל כהנסקי
חגית בת אליעזר
תמרה אור
שני נורליאן
ענת זגורסקי
שפרינגמן
תומר קליין
תמי קויפמן
תמר ענבר שחם
שרה פרבר
תמר עיני להמן
תמרה חלוצי

ציפי שחרור
תומר צלנר
מיכל שחר
מיקי הראל
מלאני בר
משה טל
מרדכי לופו
מתי שמואלוף
נגה סוירי
נגה ספיר שצברג
נגה שגב
נעם מאיר שדות
נחמה ראקוב
נעמי מנדלבאום
נטלי ציטיאט
רסיטל שלף
נירה שי
רני רוזנטל
נעמי תדהר
רעות וויספר

השינוי אב הרוחות. אם התעצמות / ציפי שחרור

וקשה ראשיתו ומדבירת רצון,
קצב המחליף שריונו
בעור אילה.

השנוי אם התעצמות.
סבר על סבר המשכו
קמו נמר המחליף טלפיו.
בכנפי צפור.

קאלה העינים החדשות
המתבוננות ביפי הבריאה.

השנוי אב הרוחות. אם התעצמות.
בהתגלמותו הסופית
יהא כנף צפור במרוצתה
יהא אילה במעופה.

* / תומר צלנר

הכל נהיה ללא תרועה
הישגי לב מרהיבים ודממה
חצית קוים אל מעבר למחשקים
.. צרצרים
התגבשות בשר לכדי ישות
הדלקה של כזו מודעות

בתוך ילקוט דרכים / מיכל שחר

בתוך ילקוט דרכים אורזת מראות לב
וחופנת מראות חיים.
בתוך ילקוט דרכים גומעת אור זריחה
וצללים.

פוסעת במסע חיים ולוגמת כתמי דרור.
מביטה באופק תקווה ומרחבים מביטה
בשמים תכלים, עד
יעלה אור זריחה, עד תזרח הנשמה
ירעד לבי ותרעד תכלת האדמה.

פוסעת במסע חיים ולא יכולה לעצר.
שמים זרחו ויוריקו גשמי ברכה ואור.
נרעדת מביטה בזריחה עד כלות הנשמה.

שינוי / מיקי הראל

הקלבים נובחים והספינה שטה
מה יעצר בעדה
כיצד תנצל זו היפה, האהובה
ארצנו האסת והיחידה
האם כריוות אצני איש
שגורלו נתון על כף מאזני צדק
לזעקת ההמון
ההומה משפעת לבו
הפועם בחזקה

* / מלאני בר

לכל מי שביקר אי פעם בביתי
ולקח עמו משם משב רוח רענן
או ענן של תקווה או תקווה
או מילות עידוד ונחמה
אני צריכה את זה עכשיו בחזרה.
תודה.

והבהרה:
האסונות המתרגשים עלי בתקופה
האחרונה
כבדים מנשוא ונפשי לא מצליחה
לקבלם באהבה
לשאתם באורך רוח או להצפינם
במגירה.
כוחותי שפיזרתי בעבר ללא עצירה
או הגבלה או מחשבה
נעלמו ואני צריכה
את זה עכשיו
בחזרה.
תודה.

רצופות ורק לאחר שהבשיל בתוך פקעתו הוא
יוצא מפקעתו כחרק מושלם וחי חיים קצרים.

שבע עשרה שנות הריון / משה טל

בְּבוֹא אוֹת יַפְרֹחַ
מִגֶּלֶם צָרְצַר
חַי מֵאֲבָן נִפְעַר
וּסְפִירֵלֶת אוֹר תִּשְׁרוֹף
כָּאוֹת קוֹנֵהוּ בְּאֲחוֹרֵי שׁוֹר
וּבֵא חֲשַׁמֶל בְּמַיִם
וּמַיִם בְּדָם
וְדָם בְּבֶשֶׁר, הִלְלוּ-יְהוָה
הִלְלוּ לְכֹלֵא הַצָּר
לְזִמְן הַחוֹלֵף
לְזִמְן הַקָּצֵר

שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה שָׁנֹת אֶפְלָה,
בְּהֵק שְׁמֵשׁ עוֹלָה,
מֵעוֹף כְּנָף קַל וְחֹסֵל
מֵהַ תִּמְתֵּק וְתִקְאֵב
מִכֹּת אוֹר כְּכֹלֹת
שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה שָׁנֹת.

שבע עשרה שנות הריון (מתוך ספר טבע) :
"ארבה שבע עשרה השנים" הנמנה על משפחת
הצרצרים טמון בתוך פקעתו שבע עשרה שנים

להזיע לבד / מרדכי לופו

אני יודע שאת פה,
אמנם טסתי לבדי,
אבל את פה.
ובקרוב נצחק על הכל,
ולא עוד נזכר ימים קודרים, כשהזעה
שטפה אותנו ולא יכלנו להנפש ממנה
בחירה של
קסם.

לקבל את
פרס
ישר-אל,

עבר המון זמן / מתי שמואלוף

עבר המון זמן – המון כולו השתנה
הלב, הלב של האנשים, לעזאזל,
התמלא קרח קשה
השמש שלחה קרני שמש קרירות
שר-החורף נעצר ולא המשיך לדרכו
משורר הסתיו כתב שירה
שמלת השלכת לא ירדה מעיתוני
האופנה
שוב טנקים משלג הפחידו ילדים ללא
מדינה
שוב גשם כבד של טילים חצה את
הגבול
זה לא קשור אלי
זה קשור אליך!
קשור לאווירת החג המזויפת שלך
קשור לאחיזה הקשה שלך בגורל עם
חם אחר ואדמה חמה, שלא לרגליך
הקרות נועדה,
קשור באי דאגה לשולים הקופאים
קשור בשקר המקפיא הגדול
אני לא שמח!
אני לא מוכן

כי לא ישר אל
ולא קיימת "אישראל"
לא לזה התכוונו!
לא כך נוכל להתכוון!
אין מוזיקה היום, לא עשינו סדר,
עבדים מחפשים רחובות, רחובות
מתביישים בשמם
פני חמוצות, אך בתוכי האמת
מחממת,
ברוך השם, אני לא אשם, אני לא
השם
שיושב שם, לא אליו הצבעתי
לא רצתי עם העדר, ובכל זאת
לעזאזל, איך הם לא מרגישים
שמשהו לא בסדר, בדם הזה
שזורם כאן כמו ביוב ברחובות,
ראבאק
איזה עם קשה,
איזה גורל מיותר,
ואין הרי גלגול הבא,

מהיר,
תהליך הוא אבי
התהוות היא אימי
אני יושב ומתבטל באמנות
שוקע בקסם השירה
ומקשיב למוזות, על קרני היצירה,
זה הזמן הזה שהוליד אותי וזה הזמן
שיהרוג
אין כאן חוכמות של קיצורי דרך.
שר החורף, לך מכאן!
תן לנו קיץ אחד בחייך
ללא מל-חמות קרות
תן נשים חמות בלב גברים קרים
תן גברים קרים בלב נשים חמות
תמס את הבעיה
די נמאס בעצם
לך מכאן
ותשאיר אחריו קצת
אדמה חמה בהריון...

הבשר נמכר לתולעים והנשמה,
בחייכם, ראיתם פעם נשמה?
הצדיקים ידעו רינה
והשאר מוות ידעו, מוות רוחני,
חירשות לשמע זעקה,
עת הצעקות כה רמות
עת הלהבות הקרות מקפואות
עת אין יותר נערות שלא זנו
ואין יותר סרסורים שלא שלטו
ויש יותר מדי, אף פעם לא במידה
הנכונה
ואין חוכמה,
שנה אחרי שנה, הריצה של מוח
העופרת
רצה במריצה אל תהום פעורה
ואני, בתור תושב של השטות הזאת
חייב להביט
בירידה,
אני מביט באפלה
ויודע שלא עם השטן הזה נפשי
התעסקה

הוא מביט בי בחזרה
ויודע שאין אני קשור לעדת אוהביו
הוא עוזב אותי כשאני קורא
וכך אני מבין שלא נולדתי בזמן הנכון.
אני יושב וממתין שיעבור עוד יום,
מבקש חוכמה בכותרות
ומשתטה בציפייה לשינוי

בעמקים אהיה צלולה / נגה סירי

בין צלילה לחיים שאחרי...
שקט יכון על סודו
גל יכסני ולא אטבע
ארגיש עברית
אולד מחדש
אצעק "ויהי אני"
מקצה העולם עד...

יש עתיד, יש תקנה
מחר יום חדש
ומטוסי ימריא עד קצהו.

אבל הקוסמטיקאית קבעה בבטחון -
זה הצנאר.

הצואר שלי מזדקן / נגה ספיר שצברג

משנה איך פתאום קפצה עליו
הזקנה.
נדמה שהיא חכתה בשקט, בדום
מתוח.
באחת זנקה. נתפסה לי על הצנאר
כמו עלוקה.
מתנגדת לכל נסיונות ההכחשה
וההדחקה.
נלחמת בכל קרם. היא כאן. היא
נשארת. מקמטת. לא מותרת.
עכשו זה נעשה יותר ברור. לא ראיתי
את הצנאר.
איך אפשר לראות אותו?
שם באמצע בין הגוף לראש. מחזיק
את כל העסק.
פשוט
עומד כמו חוט
תלוי
איך שמסתכלים
עליו
זה הרבה להחזיק.

הקוסמטיקאית אמרה שהצנאר שלי
מזדקן,
מזדקן מהר. מהר יותר אפלו
מהעיניים שלי.
מתקיימת אצלי תחרות פנימית של
איברים.
מי יקרוס ראשון?
תמיד הרגשתי שזה יהיה הלב.
חסר מנוחה, אף פעם לא לקח
חפשה. עיף מכבד הרגשות.
גם עברה עליו שנה קשה. מאתגרת.
כל לב אחר כבר הייתי שוברת.
במחשבה נוספת, זה בטח המוח.
אבא שלי אמר שיש לנו את הגן. זה
שגורם למח להזדקן.
מהר. מהר יותר מהעיניים.
זה שהופך אותו מלהיות מובן, הגיוני
וחד למשהו ספק נוזלי
ספק חסר ממד.

מה שמפחיד / נגה שגב

מה שמפחיד אותי אינו שנויי ענק
אינו הוריקן
או צונאמי
או משבר עולמי.
מה שמפחיד אותי הוא תנועה זעירה
כמעט בלתי נראית
שמתרחשת כל הזמן
בהתגנבות.
תנועה מזיזת יבשות.
שמפספסים עד שמאחר מדי.
והעולם כבר השתנה תחת ידי
בלי ששמתי לב.

למה אנשים מסתירים – אלגוריה / נעם מאיר שדות

למה אנשים מסתירים את מה שהם עושים?
שלא יבואו אחרים ויגנבו להם. שלא חס וחלילה
ידעו השכנים ויפרסם בראש חוצות מעשיהם.
שחס וחלילה המשטרה לא תדע ולא
הפסיכיאטר המחזי. הכל בשו, בחשאי.
שלא ידעו אנשם.

שחמט / נחמה ראקוב

בצעד הראשון
היית לחילת שחרה
עושה פכתוב
רוגלת מצוה ועברה
בצעד השני
היית לפרשית מזגזגת
פעם בקו ישר לתוך המחנה
פעם באלכסון מחוצה לו
בצעד השלישי
היית למלכה לבנה
שבאה עירמה ממעשים
לפני המלך
שח
בצעד האחרון
הצרכת נפשך
ונפלת על חרבך
בפניו
כי מעולם לא הפצת
במות המלך
כי אם באהבתו
מט

דבר לא יהיה עוד כבָּעֶבֶר.

(מתוך "עדיף כלום אבוקדו" בהוצאת ניב 2022)

משב / נעמי מנדלבאום

זו לא את.

זו אני.

וְזֶה הַרְגַע שֶׁהִיא שָׁם.

מוֹעֵד שְׁבִיר.

וְהַדְלַת הַיְתָה פְּתוּחָה מֵעַט

כְּדֵי שְׁמִינִית טוֹן,

לְכֹל מִשְׁב.

אָנִי הֵייתִי דְמוּעָה.

בְּלִי עוֹר.

נְעֻדָּת אֶפִּידֶרְמִיס.

נְטוּלַת הַפּוֹדֶרְמִיס.

תּוֹעָה.

הַלוּמָה.

וְרַק עֵבֶרֶת שָׁם,

מִשְׁב.

טַפַּת תְּמַצִּית שֶׁחֲלָחְלָה בִּי.

וְהַדְבָרִים זְזוּ בִּי

זְזוּ

זְזוּ

זְזוּ.

פְּעֵמוֹן רוּחַ

שׁוֹרֵת דּוֹמִינוֹ קוֹרְסֵת.

מִשְׁק כְּנָפֵי פֶרֶר

מֵאֵי רְחוֹק וְזָר.

חלום / נטלי ציטיאט

הִיְתָה בְּרָכָה
דוֹמָה לְמִקְוֵה
וּמְדַרְיָה שְׁאֵמְרָה:
תּוֹכְלִי לְהִכְנִס רַק אִם
תְּשַׁלְּמִי סוּף-סוּף
עִם מָה שְׁיִשׁ
עִם כָּל מָה שְׁיִשׁ
אִם תִּרְפִּי מֵהַמְּאָבָק
שְׂיִהְיֶה אַחֲרַי
וְיִדְעֵתִי
שְׁלֹא אוֹכֵל לְשָׁחוֹת וְנוֹתְרֵתִי
עַל אֲדָמָה חֲרָבָה.

יום הולך ובא
והארץ לעולם.

בעונה שעברה / רסיטל שלך

כשהגשם הגיע רצנו
פזורי דעת טמנו
זרעים באדמה האבנים נראו
כמו פזל שזה עתה
פזר.

בקבוקוני אשכוליות היו לנו
עגילים אספו אותנו
אל חמיצות
השמש של החרף
לקטנו גרגירי אפונה
למחרת .

היטבנו גגות ורעפים
שלא יפל עלינו
באדניות מסביב לזיתים שתלנו פקעות
בלב
הספק

הפרזיות שבקעו
היו אות
למה שגנת החרף
סרבה להראות

שינויים / נירה שי

הייתי בת
אחר כך
אמא, סבתא, ראשת ממשלה
שרת חנוך, בטחון וכלכלה
השקעתי בהבטחות
מכרתי אשליזות לכל
הרוחות
בניתי בית
מחלונות קטנים
צפיתי בשכנים
קניתי פוכבים
להדבקה על פרטיסי ברכה
יומולדת, חתנה, מילה, מצנה
עכשו אני אופה
סודות טומנת בתנור, טועמת בקצה לשון
מבליעה מתחת לעור
הם ממשיכים לבער במקומות מסתור
דעתי מתקררת, אבל משהו
עוד שומרת למחר

קורות חיים / רני רוזנטל

כתוב: מלא מקרים ששנו את חייך
ב"מצב משפחתי" מלאתי מצין
ב"פרט בקצרה" כתבתי עשר שנים ואהבה
מלאתי "ילדים", לא את הבת
שהיתה יכולה לשנות את חיי ולא נולדה
יש סעיף "נולדו ונפטרו". מלאתי
"מקומות שעשו הבדל", לא שמורת טבע
באפריקה שם חלמתי לגדל ילדים. אין סעיף
"חלומות שלא התגשמו". חזרתי וקראתי
הפתעתי עד כמה שנה את חיי מה שלא
קרה

מכתב לאמא / נעמי תדהר

כואב לך אמא?

ואיך לא אבכה אמא?
צללית מרחפת בדמותך
געגוע רודף געגוע
אזמרים הזמן מרפא
יש בי קציפה
חרון אף.

בחוף מבטחים נשענת על ריחות בסיר
מבעבע
ואיך קמל המגע
ועוד פרוזים של כמיהה
לחבוק הר גורל.

* / רעות וויספר

יש דברים שפדאי שאעשה, כגון כך וכך.
יש דברים, זה וזה וזה, שאני צריכה
להתחיל ולגמר.
לקום מהמטה הזו כבר.
לא לקרא ולא לאכל, אלא ללכת.
להגיע לשם, לארז אלף בית גימל
לסים את השנה הזו ולהתחיל את הבאה
אחריה
לקרע בחוף הים פלחים
לקשקש קצת שמים
ללכת כמו תרנגול פעם פעמים שלוש

שיר / לימור עזריה

את לוקחת אותי
אל תוך שדרת הקוזינות
למקום אליו לקח את נשתי
לעשות בהן מעשים.
"תראי איזה יפי"
את שבראת אותי אומרת לי
ואני
ילדה זנוחה
נצבת
בחורשתקליפוטו
מחפשת אותו, מהנהנת.
"תראי כאן
זו כל כף ארץ ישראל שלי
האמתית"
את אומרת לי.
ואנחנו שרות יחד נעמי שמר
ועל הדרך משבשות אותיות ומלים
ואני עדין שרה
שירים.

מפגש / עדה רוזן גל

כְּשֶׁהִסְתוּבַבְתִּי לְלֶכֶת
יְדִיו כְּמוֹ הוֹשָׁטוֹ לְעֵצִירָה
בְּאוֹטוֹ אֶת עֵצְמִי מִפְחָדָת
אָדָם הַשְׁתַּכֵּן בְּנִשְׁמָה
מָה בִּינִי לְבִינְךָ
הוּא כְּמַעַט אֶתָּה
נוֹהֵג לְבִדּוֹ בְּאוֹטוֹ... יוֹדֵעַ
נִפְשָׁה יוֹצֵאת מִמְנַעוּל הַחַיִּים
וְאֶתָּה, שׁוֹאֵלֶת בְּלַחֲיִשָׁה
הוּא מְגַשֵּׁשׁ בְּאֶפְלָה לְשִׁפּוֹפֶרֶת
לֹא מִתְאַפֵּק לְהַבִּיא אֶת הַשָּׂנִים
מִוֵּל הַמְרָאָה

דְּמָעָה מְאֻשְׁרֶת מְטֻלְטֶלֶת סְפִינָה
עֵגֶן נִנְעָץ בְּעֵמֶק הָאֲדָמָה.

עליית הגג רטטה, העלילה

השתנתה / הרצל חקק

אֶהֱבֵנוּ בֵּית מְאִיר, נִיחֹחוּ כְּגֹדֶל הַסִּיר.
מְמַלְאִים בְּטַעַם, בְּתַכְנִיִּם. הַסּוּדוֹת בְּפָנִים.
הַשִּׁירִים רוֹחֲשִׁים נִבְרְרוּ כְּאֶרֶז וְכַעֲדָשִׁים.
הִשְׁרֵרוּ אוֹתָם רוֹחֲשִׁים עַד יוֹם הַרֵת.
מְלַח, פְּלֶפֶל נְצָחִים וּמַעַט בְּהֵרֵט.
חִינּוֹ לָשׁוּ מִצְפָּרִירִים וְקִדְשִׁים שִׁירִים.
וּבָאָה אִשׁ זָרָה, עֶרְבָבוּ חִינּוֹ. יָבֵשׁ עֲלֵים
מוֹזְרִים. צָרוּ רוֹחֲנוּ עִם כָּל הַחֲמָרִים.
מָה נְלוּשׁ מִלְשׁוֹנֵנוּ הַגְּנוּזָה. אִיךָ נִשְׁיֵר
לְהוֹדוֹת. הַנִּיחוּ לְנוֹזְלִים אֵט לְהִתְאֲדוֹת.
רְחוּב אָבוּד שֶׁר חֵלֹד: הַחִיִּים לֹא תָמוּ.
אֶךְ אֵיךְ הַפְּנִימִיּוֹת. חִינּוֹ וְחֲזוֹנָם. אֵינָם.
הִיִּרְקוֹת טוֹבְלִים, טוֹבְעִים עַד בְּטָנָם.
הַשִּׁירִים הִיִּשְׁנִים רְצוּצִים, בְּסִיר, בְּטָגוֹן.
זוֹ לֹא הִלְלוּיָהּ, נִמְהַל הֵל טָחוֹן. שִׁקְדִים
קְצוּצִים. עֵטוּפִים אֲנֻכִיּוֹת, טַעַם עֶפֶר.
דְּלִיָּה וְזִלְזֵל, מַעֲרָמִי אִשׁ יִתְגַּרוּ בַּגּוֹרֵל.
שִׁפְת דוֹרוֹת אֲבִיוָנָה, עַל אִשׁ קֵטְנָה.
בְּנֵהֶמֶת תַּעֲנִית. עֶסֶה מְעַנָּה בַּתְּבִנִית.
אוֹר גְּנוּז נִשְׁבֵּר, נִיחֹחוּ מֵר, שׁוּם דְּבַר.
הִמְסוּ חֵל חֵלֶב וְדִבֵּשׁ, לֹא זָבַת, מַחֲבַת.
שְׁנֵי שׁוּם גִּרְדוּ בְּמִכָּה. הַפְּמִפְיָה דִקָּה.
עוֹלְמוֹת רְעֵדוּ. לְעֵדוֹת.
נִשְׁכְּחוּ סוּדוֹת מְלוּכָה.
הַסִּיר בְּרִיתִיחָה. עֲלִית הַגַּג בּוֹכָה.

גלגולים / רפאלה ורדי

לא יכלתי להמשיך לנוע,
גם לזחל בענפי דרכי-
עצור, תקוע
ללא יצירה
חשתי נפשי פלואה.

מבטן שאול שועתי.
בשארית כוחותי נעטפתי
בקורי מחשבות.

גלום בשכבות שכבות,
באין מפריע-
פרקתי כל מחסום שהפריע

ומתוך הקורים והמחשבות
פרצתי, עפתי, הצלחתי, השתחררתי.
מתענג על הצוף.

* / שולה ברנע

ובהמשך רקודי עם בחלצות רקומות ביד,
לקנוח נשיקות צרפתיזות,
נסיעה על תלת אופן רועם מקרטע- חנית
לונה פארק אמתית.
כל מרחב הזמן עמד לרשותנו- דבר לא
"בער" לא צ'אט, מסעות קרוז לא זום לא
מרששת או סלסה וסמבה אך דשאים
נוצצים בחמה.
ענה רכבות ומנהיגים מפלחים חזות אנשים
וערים,
נהיינו תועים ללא מצפן ומצפון
משויטים בבועת פלסטיק ענקית
ללא תכלית ותכלה רק מלט סביב.

היתה פעם שכונה סיבי געגועי אליה:
גלות, חמש אבנים קלאס ומחבואים
גויאבה מתפקעת שסק ותפוז עסיסי.
קפיצות בין גלי ים, מטקות ושזירת קונכיזות,
מכתבי אהבה ושנות טובות תמימות לאור
העששית נכתבו.
-רומנטיקה טויה ביסורי אהבה מכמירי לב,
כביסות והדחת כלים תחת ברז,
ולהפוגה ישיבה בבתי קולנוע
כשבחוף המתינו קציצות שום שחומות,
ובקיץ על מרפסות זלילת פלחי אבטיח
עסיסיים.
שירה בצבור יוקדת בצותא
ומפגשי זוגות בדו-שיח לזהט:
ברישא סביב המדורה שתעניק בטטות
מפחמות,

ובאחריותי / אורית סרן

בְּכִיתִי, אֶלְקִי,
נִחְשָׁלִי, סְעָרוֹת חַיִּי
שְׁקַפְלִתִי וְהִצְפִּנִתִי
תַּחַת כּוֹבְעִי

רְאִיתִיךָ מְשַׁחֲרֵר
שְׁעָרוֹת אִשָּׁה רַכּוֹת
וְעִקְבוֹת קְשִׁיחוֹת,
מְקַשֵּׁרֵן מֵעֵין הַמִּשְׁטִין
וּמִיָּנִי מְקַטְרָגִים

וּמְשַׁכְּתֵנִי
אֶל חֶפֶת אֶהְבֶּתֶךָ
בְּמִלּוֹתֶיךָ

אֲרַשְׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם
וְהַשִּׁיבוֹתִי,
חֲבִיבִי אֲנִתָּא

גינזור / עמרי אברך

יש כפר על שפת הים
שלוש אחיות מחכות לי שם
אחת שזרת פרחים
אחת משחזרה פצירה
ואחת מחליפה מנעולים
ואני נוסע דרך הבקעה
מביא אתי שי ומתנה

סביב ביתן בוסתן
רימון זית וזעפרן
קלבים שחורים
נוטפים רוק לבן
ואני מביא אתי בשורה
אש גופרית ומחילה

יש כפר על אדמת מולדתי
מדבר מפריד בינו לביני
ושלוש אחיות
לא שלי
אחת פניה מכסות
טלית לבנה
ושתיים עיניהן פקוחות
לרוחה

הגירה לתל אביב / שירלי אברמי

פֶּרְקֵנוּ כְּבָר אֶת כָּל הָאֲרָגְזִים
וְכָל כַּפִּית כְּבָר בְּמִקְוֵה בְּמַגִּירָה
אֶךְ הַיָּרֵחַ כָּאֵן זֹרֵחַ מִכִּיּוֹן אַחֵר
וּבְחֵלּוֹן הַצִּיפּוֹרִים שׁוֹנוֹת בְּקוֹל נְרָגֵשׁ
קוֹלוֹת רִיחוֹת וְטַעֲמִים. וְעַל הַגּוֹף
מוֹטֵל לְהִתְרַגֵּל לִיקוּם חֲדָשׁ

רגע לפני הקץ / ענבל אשל כהנסקי

מהדהדות בגלגלתי המלים –
רוח גדולה באה.

בדממה המתנפצת
אני פורעת נוצות צפורים תכלות מבהיקות
על חוטי החשמל שבראתי בסתרי דמיוני.

יציאת ירושלים / חגית בת אליעזר

שם בקצה מסילה מחשמת
עיר שלמה של מיליון
הר נשא, כפתו מפסלת
מצטמצם החלון

כרך לא רך לשוכניו, מתקדמת
סערה של קיצון
סכנה ממשית מאימת
על מעוט – הכצאן?

אמלט לסביבה מפשרת
רחוקה משלטון
תל אביב תרבותית מאפשרת
אשליית בטחון

תְּשׁוּקָה מְבִיָּתֶת / תמררה אור

עֵתָה, כְּשֶׁהַחֲבוּר אֶתְךָ
הִתְמַחֵשׁ וְהוּא נֹכַח,
שְׁלֵהֲבֵתוּ יְצִיבָה בְּרוּחַ,

תְּשׁוּקָתִי אֵלֶיךָ הִתְעַגְלָה,
מְרַכֶּכֶת קִצּוֹוֹת הִיא מִתְגַּלְגֶּלֶת
בְּנֵעַם בֵּיתִי כְּמַעֵט.
עֵתָה זֶה נְעִים, מְלֻטֶף וְחֲמִים
אֶךְ בְּרוּר לִי שְׁאֵתְגַעֵגַע עַד מְאֹד

לְפַחַד הַתְּהוֹמוֹת
וּלְחֻדוֹת הַפְּסוּגוֹת
הַחֲדוֹת, הַפּוֹצְעוֹת
מִגְדֵּל הַהִשְׁתַּוְּקָאוֹת.

שנוי / שני נורליאן

חשבת שהכל יסתדר,
החיים יזרמו.
נתת לימים לעבר,
מיחלת למשהו טוב,
מסתדרת.
לא עושה ענין,
נמנעת מטלטלות, סערות שירעידו,
מישרת גלים...
בדרך בולעת קצת מים.
מכילה,
מחיקת,
מסתפקת.
מחפשת אהבות קטנות,
משביעות נפש.

ימים חדשים.
גם עליהם לא החלטת.
גם אותם לא קבעת.
והנה את כאן -
מתרגלת.
תשני לה מסלול, אחות
זה הזמן לחפון הזדמנויות,
להתרגש,
לאהב,
יש בך הכל...
את - מאלף עד תו !

עד כלות הראיות / ענת זגורסקי שפרינגמן

התבוננו בי, בדרךכי הגוף, בעסיס לבי
וביערות השער.
שאפו מהם את הריח שמעיר בכם
דחף עתיק ובלתי נשלט,

עכשו ראו איך מתלבשים נהרות דמי,
הביטו בעורי שנסדק ומתפורר כאדמה
חוזר לאפר.

השארו אתי.

סתיו / תומר קליין

סְתִיּוֹ אֲרוֹךְ אוֹ קָצֵר
אֵינְנוּ מִשְׁפִּיעַ עַל
טֵיב הַשִּׁינוּי
בּוֹא יְבוֹא וְיִסְחוֹף עִמּוֹ
שְׁאֲרֵיזוֹת קֵיץ
כְּאִוְזִים הַנּוֹדְדִים
אֶךְ הָאָדָם אוֹסֵף עֲלֵים נוֹשְׂרִים
בְּנוֹפְלָם
וּמִגְלָה בָּם
אֶת שִׁירַת הַזְּמַן הַמְּחַלְחֵלֵת

יונים / תמי קויפמן

בְּכֵל לִילָה הֵיוּ יוֹנִים הוֹמוֹת בְּבִטְנָה
מְגֻרְרוֹת דְּמַעוֹת לְתוֹךְ רַחֲמָה.
בְּבִקֵּר הֵיְתָה טוֹמְנֶת בְּסֻדֵּינִים הַמְּיֹוֹת קִטְנוֹת
וּמְחִכָּה.
יוֹם אַחַר יוֹם נִשְׁאַר חֲלוֹן פְּנִיָּה פְּתוּחַ
עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה לָּהּ נֶס וַיּוֹנֶה אַחַת אֶקְרָאִית
טְמֵנָה בְּהַ הַמְּיָה צוֹחֶקֶת
שֶׁהִלְכָה וַתִּפְחָה, הוֹתִירָה בְּפִיהָ
בְּשׁוֹרָה

ביעור חמץ / תמר ענבר שחם

יש קסם שחר בגבעות הפרפר
בבקר אחרי הבערה הגדולה
שעברה בדהרה משתוללת
על פני משוכות הצבר

נתיבים עתיקים שהיו חבויים
תחת סבך הבתה היבש
נחשפים לפתע לשמש
מתפתלים בין שרידי יפי נשכח

כר נרחב מפחם משתרע
מרבדי אפשרות נפרשים
אפר רך מפדר את אדמת השדה
דשן עשיר לזרעי העתיד

עייפות החפצים הנוודים / שרה פרבר

הבית אורז אותי כמעט בעל כרחי.
מקפלת קטנה בקרטון, לצדי הפחד.
עכשו להתמודד
עם כל הרעש בדממת ההכחשה, אבדן
העצמי, העצמו.
עייפות החפצים הנוודים מכאן לשם
במעבר חד.

סגר / תמר עיני להמן

עֲכָשׁוּ הַפְּעַם הַשְּׁלִישִׁית
וְאוֹלֵי הָאֲחֵרוֹנָה
הַהַרִים הַחֲלִידוֹ
הָאֲרָץ יְבֹשָׁה
וְעוֹרִי,
רַקְבוֹן פֶּשֶׁה בְּשָׂרָשִׁים.
עוֹד רָגַע נַחְזֵר לְאוֹטוֹסְטְרַאדָה
וְנִשְׁכַּח מֶה שְׂרָצִינוּ:
לְאֹכַל תַּפּוּז
לְהַשְׁאִיר אֶת הָעוֹלָם בְּחוּץ
לְהַתְרַגֵּשׁ מִמְּשָׁהוּ שְׁעוֹד לֹא קָרָה

בְּרֵאשׁוֹנָה הַכֹּל הָיָה חֲגִיגִי
אֶפְלוּ הַפַּחַד
הָאֲרָץ חִבְּקָה בְּיָרֵק
וְהָיְתָה נְדִיבָה בְּצַבֵּעַ,
הַמְדַבֵּר שְׁלִי פָּרַח
הָיָה לְזָה טַעַם שֶׁל תַּפּוּז
בְּתַחֲלַת עוֹנָה
חֲמֻצְמֻץ, מְצַמְרֵר, מְעַנֵּג
כְּתַבְתִּי וְכְתַבְתִּי כְּאִלוּ מְחַר אַמּוֹת
בְּשָׁנֶיָה הַמִּים כְּבָר לֹא הָיוּ גְנוּבִים
וְלֹא הִמְתִּיקוּ,
מִתֵּר הָיָה לְלַכֵּת בְּטַבַּע קְרוֹב
גַּם לְעַבֵּד אֶפְשָׁר הָיָה
וְלֹא עָצְרוּ אוֹתִי
רְצִיתִי שְׁיַעֲצְרוּ

עלה לשנוי / תמרה חלוצי

על שאת רוצה מאד, מדי
עד בלי די
להיות אחרת.

על שאת דואגת
שמא המצאותך
קטנה וננשפת, קלה
כריס .

על שאין לך עדים
זולת האדמה אליה את רוכנת
זולת נפשך הגואה, הדואה
אל עמק השפל
רחוקה מאד ,
רחוקה עד בלי די
מעצמך הנוכחת.

לשמור ולא לשכוח / ווביט וורקו

נאָחזת בְּכָל נַפְשִׁי
בְּמִכּוֹרְתִי.
לְבִי אֹמֵר לִי
אֲנִי הוּא שְׁמִי
וּוִבִיט - בֵּת הַחֵן.

אין שיעור / ורדה אליעזר

למדת אותי לחיות פאן בלעדיך
בלי הקול המלטף והחבויק העוטף
בלי הצחוק המדבק והמבט המתרגש.

למדת אותי לחיות
ואז הגיע זמן בלעדיך. ונשאר.

דרכי אל האור / ורדה שפין גרוס

מינו אותי
העברתי לקומה חמש
מחלקה לשקום המוח
כבר בכניסה ראיתי את העיניים הקטנות
שתמיד חיכו אלי בפקולטה על הר הצופים
עכשו הן היו אבודות
עודד, עורר דין, שלמד שנה מעלי
תמיד חיכנו זה לזה בספריה
עכשו ראיתי גורל מתעתע—
נכה, משתק בפלג גוף שמאלי או ימני או
צולב
מחיה במבוכה
המלים מתלעלעות בפיו כשאמר 'תאונת
דרכים'
גם אני אמרתי
אבל הרגשתי כבר חלק מארץ החיים
לא מארץ הדמדומים
שגמלני כל טוב אמן

(מתוך פרפר הגבס, הוצאת עמדה 2022)

* / חגית קופפר צ'רקה

ובלילה עודנו עפים
משיטים בחללי אינשם
נצולים בודדים מספינת העולם
רוכבים על קרן אחת סהורה
בתוך החשך
או סמואי בהק כתם תחת העצם
מול שמש מדי

בלילה
נושק עפעף אל אחותו
מתהבל האויר נשימות לחות
שבוללי מחשבות
הסתר הפנים הזלך
לישן
הנה התחלתי

רוחות של שינויים / חן קפלן

מהחלון כָּבֵר מְצִיץ חג האביב,
קְשָׁמְנֵשְׁבוֹת רוּחוֹת שֶׁל שְׁנוּיִים,
וְגִשְׁמִים אֲחֵרוֹנִים שֶׁל חוֹרֵף מְקְזִיב,
שׁוֹטְפִים אֶת הַשָּׁדוֹת הַזְּהוּבִים.

בְּגֵן הַנְּעֵלָם מִתְכַּפְּסִים בְּדַמְמָה,
מוֹל הַרְחֻבוֹת הַמְּצַפִּים לְבוֹאָה,
וּפְנֵס חוֹר מְאִיר אֶת הַשְּׁכוּנָה,
כְּמוֹ אֵז שִׁידֵי אַחְזָה בְּיָדָהּ.

שֵׁם עוֹד מְפָרֵשׁ מְלִבִּין בְּאֶפְלָה,
קְשָׁעֵן שְׁחַר עוֹטֵף אֶת אוֹרָה,
וְגִלִּים מְטֹלְטָלִים אֶת הַסְּפִינָה,
בְּדַרְכָּהּ הָאֲרָכָה לְאֶרֶץ חֲדָשָׁה.

מהחלון כָּבֵר נִשְׁמָעִים שִׁירֵי הָאָבִיב,
וְרוּחוֹת נוֹשָׁנוֹת מְרַחֲפוֹת מֵעַל הָאֲדָמָה,
יְלָדִים בּוֹדְדִים מִסְתַּכְּלִים סָבִיב,
מְחַפְּשִׁים אֶת פְּנִיָּה בְּדַמְמָה.

חצי אמה / טל רייכרט

וגם אם עליי זה לא מקובל
אין מה לעשות
כפל הגורל
חצי אימא
חצי זמן
מתגעגעת וכואבת
כל הזמן

אף אחד לא מדבר על זה
זה עובר מתחת לרדאר
הקטע של לראות את ילדך
חצי מהזמן
חצי אימא
מתגעגעת כל הזמן
שואלת איפה הוא ומה הוא עושה עכשיו
חצי מהזמן
ואיך אפשר כך לגדל, להשקיע, להשפיע
שחצי מהזמן
הוא לא איתי כאן
וכאב הגעגוע הוא לא חצי בכלל
כאב הגעגוע הוא שלם אחד גדול

שצובר תאוצה כמו כדור בחרל שחור
וכאב הגעגוע בליבי בוער
ואני רוצה את בני כאן לצדי
כמו אימא שלמה
לא אימא של חצי מהזמן
אימא שלו, כל הזמן לצדו
לא רציתי לשנות את המובן
לא רציתי שישתנה מה שכבר היה מוכן
אוף כמה זה כואב
החצי הזה
זה לא טבעי ולא אמת
אבל אלו חייך, תתרגלי

משבר הזהות אצמח שלמה / ענבר ברגמן

אני כל הזמן מסתכלת בהשתקפויות
ושואלת
מי נצבת מולי?
לובשת שנים אותה חלצה מתקצרת
ובודקת
היכן נוצרו בי קמורים?

אני מביטה מדי יום ומנסה לחלץ שנוי,
לשים אצבע על תובנה,
להגיע לכדי זהוי
מי אני? ולמה אני דומה?
האם אני גדלה להיות
מי שאני רוצה?

בחדר חדריי / ערן אופיר טורנר

צופה בחדרי

מבעד לתריסים

טרוף בנפשי.

זמן בוחש פעימה,

צפיה לאורה.

חושבת להנצחים תמיד,

מצמצם במלים,

מכוונת לתוך עיניי,

אני פה באפן זמני.

זר מתמיד,

בבואתי תבלט,

תסמן לעבר

משוכות החיים.

סכוי / צביה גולן

מתוך האפלה הזו צריך לקום
לתת לנשמה לנשם, לגוף – שקום
גם אם זה נראה חסר סכוי
גם אם היא חיה תחת משטר של דכוי
אות קלון על המצח, אשה מכה, כל כך בזוי
אבל היא קמה על רגליה, וצעדה אל הרפוי.

להיות בתנועה מתמדת/ פופינקה

האמת שאני בתקופה של שנויים,
פיזיים, נפשיים ובעקר מחשבתיים
בוחרת מחדש
נקדות מבט ישנות
על מנת ליצר
תנועות קטנות

הגדרה עצמית / רם הרשטין

הגדרה עצמית,
כותרת אנושית,
רוחנית, חננית,
כרטיס בקור נוצץ.

מקטלג אתר בעולם.
יעודי, יקומי,
לאמי, צלומי,
הזדמנות קיומית.

תר אחר
בלתי נודע
וזהות משתנה.

נסחר בקרם הבא.

גבור ונבל / יצחק גוילי

מאז שהיית ילד מתיך עם כדור
שאפת להיות הגבור של הספור,
האחד שנותן יד טובה לחלש
האחד שאליו כלם מביטים
האחד שתמיד נדרש.

עכשו הכל השתנה
אולי מכח הנסבות
או מחסר הבנה,
ואתה מקנה בעולם הזה,
המערפל,
כי לפחות לא תצא הנבל.

שנוי כיוון / מיכל דורון

נפרדת מזכרונות, מתמונות.
וגם מהבהובים של ריחות, קולות,
שבִּרֵי וכוחים
בין הפורמיקה, לשיש החדש
שבניתי על השרידים
אקרא לנגר או אוטם רעשים.
עִפְתִּי לחפר ולפרק
כל אות וכל סימן
מעכשו
במקום חוקר אנליסט ומנתח מוח מדפלים
אולי פשוט - צפוי זכוכית או פורצלן?
וגם אם הכל יתנפץ לפתע לרסיסים,
אדע לפחות, שמקור הרעש
הוא ההוֹה הפצוע
ולא שדים נסתרים.